

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10869/2022
19.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Славко Николић, адвокат из ..., ради предаје државине, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 657/22 од 11.05.2022. године, у седници одржаној 19.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 657/22 од 11.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 475/18 од 01.11.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА и обавезан тужени ББ да тужиоцу преда у државину $\frac{1}{2}$ идеалног дела катастарске парцеле бр. ..., њива 5. класе, површине 0.20,82ха, уписане у лист непокретности бр. .. КО ..., док је захтев тужиоца за предају у државину целе кп бр. .. одбијен. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 118.900,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до коначне исплате, а захтев тужиоца преко досуђеног до траженог износа од 170.300,00 динара је одбијен. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог да му тужилац накнади трошкове поступка у износу од 155.300,00 динара са траженом каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 657/22 од 11.05.2022. године, жалба тужиоца је усвојена и наведена првостепена пресуда преиначена тако што је у целисти усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу преда у државину преосталу идеалну $\frac{1}{2}$ дела катастарске парцеле бр. ..., њива 5. класе, површине 0.20,82ха, уписану у лн бр. .. КО ..., док је жалба туженог одбијена и првостепена пресуда потврђена у побијаном усвајајућем делу из става 1. и 2. и одбијајућем делу из става 3. изреке. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 21.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и у наводима ревизије позвао се на члан 403. став 2. тачка 2. и члан 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/2020 - други закон), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, претходни власници ВВ и ГГ као сувласници у равним деловима парцела бр. .. и .. КО ..., извршили су усмену деобу реализовану на начин да је ВВ користио целу кат. парц. ..., а ГГ целу кат. парц. .., па је ВВ продао кат. парц. .. коју је он користио ДД, а ГГ продао кат. парц. .. коју је он користио овде тужиоцу АА. Продаја предметне кат. парц. .. је извршена уговором од 21.03.1988. године и цела парцела је предата у посед купцу. То је и констатовано заједно са чињеницама о ранијем сувласништву продавца и ВВ и фактичкој деоби на терену, у касније закљученом уговору о продаји између продавца и купца, овереном 13.07.2011. године. У листу непокретности као сувласници на парцелама .. површине 0.20,50ха и .. површине 0.20,82ха уписани су ВВ и овде тужилац АА са уделима од по ½. Између странака вођена је парница због сметања поседа окончана решењем Основног суда у Лозници П 131/10 од 18.02.2011. године којим је утврђено да је овде тужилац сметао овде туженог у мирној државини кат. парц. .. и .., тако што је неутврђеног дана у марту 2007. године путем геометра поставио катастарску границу између ових парцела, дуж границе побио дрвено коље и кроз парцелу .. узорао бразду и тиме одвојио ове катастарске парцеле, те је обавезан да уклони постављено коље и кат. парц. .. преда овде туженом у државину, што је принудно извршено 12.11.2013. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је туженог обавезао да тужиоцу преда половину идеалног дела кат. парц. .. КО ..., а за предају преосталог дела те парцеле захтев оценио неоснованим, уз дате разлоге да претходни власници иако су извршили усмену деобу, нису извршили физичку деобу у смислу закључења уговора о деоби, па нису ни могли постати искључиви власници, те да ГГ тужиоцу није могао продати целу парц. бр. .., већ само свој сувласнички удео од ½ дела, сходно чему је тужилац власник само ½ идеалног дела са правом на судржавину сразмерно свом уделу, у ком делу је тужиочев захтев усвојен, а неоснованим је оцењен његов захтев у погледу искључиве државине на тој парцели.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите, другостепени суд је закључио да тужилац од туженог основано захтева предају целе непокретности у искључиву државину. Правно становиште другостепеног суда о основаности тужбеног захтева у целини засновано је на примени одредбе члана 41. став 1. Закона о основама својинско-правних односа, којом је прописано да лице које је прибавило индивидуално одређену ствар по правном основу и на законит начин, а није знало и није могло знати да није постало власник (претпостављени власник), има право да захтева њен повраћај

и од савесног држаоца код кога се та ствар налази без правног основа, или по слабијем правном основу. У разлозима другостепене пресуде је наведено да се у парници због сметања државине не разматра право на државину, а да у спроведеном поступку који за предмет има предају непокретности у државину тужени није доказао ни један основ права на државину, док је тужилац доказао да је претпостављени власник целе кат. парц. број ..., иако је као сувласник са њим уписан и ВВ, те да тужилац има јаче право на посед у односу на туженог.

По налажењу Врховног суда, правилно је побијаном пресудом од стране другостепеног суда примењено материјално право код оцене о основаности тужбеног захтева за предају целе парцеле у државину тужиоцу. Са истих разлога које је непотребно понављати, ревизија туженог није основана у оспоравању правилности примене материјалног права од стране нижестепених судова. Наводима изнетим у ревизији оспорава се оцена доказа, а тиме у суштини оспорава утврђено чињенично стање. Према императивној одредби члана 407. став 2. ЗПП ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић